

ΒΗΜΑ *Magazino*

ΠΡΙΓΚΙΑΣ
ΟΥΙΔΙΑΜ

ΕΚΡΕΜ
ΙΜΑΜΟΓΛΟΥ

**ΔΥΟ ΑΝΔΡΕΣ ΜΕ ΕΝΤΕΛΩΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΒΟΛΕΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΜΟΝΟΠΩΛΟΥΝ ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ
ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ**

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ ΠΕΡΙΠΑΤΗΣΑΜΕ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΕΝΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ
ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΖ. ΤΑΡΕΛ, ΑΛ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ, ΑΛ. ΠΚΟΥΝΤΕΣΜΑΝ, Χ. ΚΙΤΖΟΥ, Π. ΡΟΒΕΡΣΙ, Χ. ΦΕΡΕΣ
ΖΟΥΖΕΠ ΜΑΡΙΑ ΜΙΡΟ Ο ΔΙΑΣΗΜΟΣ ΚΑΤΑΛΑΝΟΣ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ ΚΑΙ ΤΟ ΦΩΣ

ΕΚΡΕΜ ΙΜΑΜΟΓΛΟΥ- ΟΥΙΛΙΑΜ, ΠΡΙΓΚΙΠΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΑΛΙΑΣ

Δύο πολύ διαφορετικοί μεταξύ τους άνδρες, ένας από την Ανατολή και ένας από τη Δύση, βρέθηκαν αυτές τις ημέρες στο επίκεντρο του παγκόσμιου ενδιαφέροντος και αναμένεται να μας απασχολήσουν ακόμη περισσότερο στο μέλλον.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ ΝΑΣΤΟ

Όλα τα διεθνή Μέσα ασχολήθηκαν τις προηγούμενες ημέρες με την επανεκλογή του Εκρέμ Ιμάμογλου, υποψηφίου του κεραλικού Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος (CHR) της τουρκικής αξιωματικής αντιπολίτευσης, στη δημαρχία της Κωνσταντινούπολης. Αξίζει φυσικά να υπενθυμίσουμε ότι το 2019 ο 53χρονος σήμερα πολιτικός κατάφερε να πάρει τον συγκεκριμένο δήμο από το κυβερνών Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης έπειτα από 25 χρόνια, εξ ου και για τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν η ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης, από όπου ξεκίνησε την αναρρίχηση του στα ανώτατα κλιμάκια της πολιτικής το 1994, έγινε τα τελευταία χρόνια κεντρικός στόχος. Ο 70χρονος ηγέτης της γείτονος είχε αναλάβει προσωπικά το βάρος της προεκλογικής εκστρατείας και μόνο τις τελευταίες 48 ώρες πριν από τις εκλογές οργάνωσε έξι συγκεντρώσεις σε διάφορες περιοχές της Πόλης. Την ίδια εντολή έδωσε και στους πιο δημοφιλείς υπουργούς του, οι οποίοι «όργωσαν» πριν από τις εκλογές την Κωνσταντινούπολη, όμως τελικά η υπερπροσπάθεια είχε το αντίθετο από το προσδοκώμενο αποτέλεσμα, διότι επισκίασε τον δικό του υποψήφιο, Μουράτ Κουρούμ, ο οποίος ούτως ή άλλως δεν θα χαρακτηριζόταν ως ιδιαίτερα χαρισματικός. Μέσω της νίκης του Κουρούμ ο Ερντογάν ήλπιζε ότι θα αποκτούσε ακόμη μεγαλύτερο πολιτικό εκτόπισμα για να ισχυροποιήσει κι άλλο την εξουσία του.

Από δήμαρχος... πρόεδρος; Ο Εκρέμ Ιμάμογλου στέκεται λοιπόν εμπόδιο στον δρόμο του τούρκου προέδρου. Και μάλιστα

Ο πρίγκιπας Ουίλιαμ στο Αββαείο του Ουέστμινστερ πριν από μερικές εβδομάδες, στις επίσημες εκδηλώσεις για την Ημέρα της Κοινοπολιτείας.

Ο δήμαρχος της Κωνσταντινούπολης Εκρέμ Ιμάμογλου σε προεκλογική συγκέντρωση στις 30 Μαρτίου. Δεξιά διακρίνεται η σύζυγός του, Ντιλέκ.

μεγάλο εμπόδιο, διότι η Κωνσταντινούπολη των σχεδόν 16 εκατομμυρίων κατοίκων επισήμως, ίσως και των 20 εκατομμυρίων ανεπίσημα – πιο πολυπληθής από 131 χώρες του κόσμου – φιλοξενεί σχεδόν το ένα πέμπτο του πληθυσμού της χώρας, παράγει το 30%-40% του τουρκικού ΑΕΠ, διαχειρίζεται έναν τεράστιο προϋπολογισμό και κατέχει τα ακριβότερα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία της χώρας. Το πολιτικό σκηνικό για τον Ερντογάν μετά τη νίκη Ιμάμογλου αλλά και τη γενικότερη στάση του τουρκικού λαού στις αυτοδιοικητικές εκλογές, είναι εντελώς διαφορετικό σε σχέση με πριν και ο τούρκος πρόεδρος θα πρέπει να βρει τρόπους διαχείρισης της διαμορφωμένης κατάστασης με το μικρότερο δυνατό κόστος. Ο Ιμάμογλου βεβαίως έκανε κάτι περισσότερο από το να εξασφαλίσει απλώς μία δεύτερη θητεία, πέτυχε μια άνετη νίκη με μεγάλη διαφορά. Η επικράτησή του λοιπόν τον έχει αναδείξει στα μάτια πολλών αναλυτών ως τον πιο πιθανό μελλοντικό αντίπαλο του

Ο Ιμάμογλου έχει (όπως ακριβώς και ο Ερντογάν) πάθος με το ποδόσφαιρο και έχει παίξει στη θέση του τερματοφύλακα στα νιάτα του. Με την Ελλάδα διατηρεί καλές σχέσεις, γεννήθηκε άλλωστε στην επαρχία Τραπεζούντας, ξέρει να χορεύει ποντιακούς χορούς – κάτι που έκανε για να γιορτάσει τη νίκη του – όπως και να μιλά την ποντιακή διάλεκτο

Ερντογάν για την προεδρία, εν μέσω αυξανόμενων υποψιών ότι ο τούρκος ηγέτης θα επιδιώξει να παρατείνει τη θητεία του μετά το 2028, ακολουθώντας το παράδειγμα του Βλαντίμιρ Πούτιν. Οι δύο άνδρες έχουν πολλά κοινά, πάντως, καθώς και οι δύο έλκουν την καταγωγή τους από την περιοχή της Μαύρης Θάλασσας, η οποία είναι γνωστή για την ωμότητα και την επιθετική διάθεση που διακρίνουν τους πολιτικούς της, ενώ απολαμβάνουν ο καθένας στο δικό του πεδίο ευρεία απήχηση και χαρακτηρίζονται από την όχι αμελητέα ικανότητα να ξεσηκώνουν τα πλήθη. Αμφότεροι βρέθηκαν στη δημαρχία της Κωνσταντινούπολης. Και οι δύο αντιμετώπισαν μπλεξίματα με την τουρκική Δικαιοσύνη. Και οι δύο άνδρες έχουν επίσης ισχυρή ικανότητα να προσελκύουν τους ψηφοφόρους, αλλά διαφέρουν όταν πρόκειται για την πολιτική τους. Ο – παντρεμένος με τρία παιδιά – Ιμάμογλου, ένας πρώην επιχειρηματίας με ευγενική φυσιογνωμία, το έχει δηλώσει

Ξεκάθαρα: «Οι ιδέες μας είναι σε μεγάλο βαθμό αντίθετες». Σύμφωνα με την εφημερίδα «The Guardian», μάλλον ήταν η αντιπάθεια που του έτρεφε ο Ερντογάν που μετέτρεψε τον δήμαρχο της Κωνσταντινούπολης από αυτσαίντερ σε ανερχόμενο αστέρι, όταν το 2019 ο τούρκος πρόεδρος ζήτησε επανάληψη των εκλογών μετά την αρχική νίκη του Ιμάμογλου. Αυτό οδήγησε σε μια ακόμη πιο ηχηρή επικράτηση για τον Ιμάμογλου στη δεύτερη ψηφοφορία και τον κατέστησε τον νούμερο ένα εχθρό του Ερντογάν. Το αποτέλεσμα ήταν να έχει νομικά προβλήματα σε όλη την πρώτη του θητεία. Μετά την πρώτη του νίκη, ένας δικαστής τον καταδίκασε σε δύομισι χρόνια φυλάκιση και επέβαλε πολιτική απαγόρευση για εξύβριση δημοσίων λειτουργών. Το εφετείο δεν έχει ακόμη αποφανθεί για την υπόθεση. Η όλη ιστορία θύμισε την εμπειρία που είχε ο Ερντογάν το 1999, με τον αποκλεισμό του από την πολιτική και τη σύντομη φυλάκιση του επειδή απήγγειλε ένα

ποίημα που ένα δικαστήριο έκρινε ότι ενέπιπε στον νόμο περί υποκίνησης βίας και θρησκευτικού μίσους. Πέρυσι, ένα άλλο δικαστήριο άνοιξε μια υπόθεση εναντίον του Ιμάμογλου, με την κατηγορία της παρέμβασης σε δημόσιο διαγωνισμό υπέρ εταιρείας που φέρεται να μην πληρούσε τα κριτήρια συμμετοχής, την εποχή που ήταν δήμαρχος της περιοχής Μπεϊλίκντουζου το 2015. Οι κατηγορίες θα μπορούσαν να επισύρουν πιθανή ποινή φυλάκισης από τρία έως επτά χρόνια. Ο Ιμάμογλου έχει (όπως ακριβώς και ο Ερντογάν) πάθος με το ποδόσφαιρο και έχει παίξει στη θέση του τερματοφύλακα στα νιάτα του. Με την Ελλάδα διατηρεί καλές σχέσεις, γεννήθηκε άλλωστε στην επαρχία Τραπεζούντας, ξέρει να χορεύει ποντιακούς χορούς – κάτι που έκανε για να γιορτάσει τη νίκη του – όπως και να μιλά την ποντιακή διάλεκτο. Στο παρελθόν είχε επισκεφθεί και τους Πρόντους των Γιαννιτών και τραγούδησε και χόρεψε μαζί τους

σε γλέντι. Πέρυσι έκανε δώρο ένα παγκάκι στον Κώστα Μπακογιάννη, επισκεπτόμενος τον έλληνα τότε ομόλογό του. Και ο πρώην δήμαρχος Αθηναίων αποφάσισε να το εγκαταστήσει στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων, ως σύμβολο φιλίας των δύο πόλεων και των δύο λαών. Οι διαφορές του με τον Ερντογάν γίνονται πάντως εξόχως εμφανείς όταν παρατηρεί κανείς τις συζήγους τους. Η δυναμική Ντιλέκ Ιμάμογλου, απόφοιτος του Πανεπιστημίου Κωνσταντινούπολης στον τουρισμό και στη δημόσια διοίκηση, δεν είναι η τυπική, συνηθισμένη σύζυγος ενός τούρκου πολιτικού, δεν μοιάζει καθόλου με τη λιγομίλητη, παραδοσιακή Εμινέ. Δεν φορά μαντίλα, κυκλοφορεί με τα βαμμένα ξανθά μαλλιά της πάντοτε καλοχτενισμένα, φορά την τελευταία λέξη της μόδας και αποκαλύπτει συχνά το τατουάζ που έχει «χτυπήσει» στο μπράτσο της – πρόκειται για το σχήμα ενός σκορπιού, μια ευθεία παραπομπή στο ζώδιό της, καθώς είναι γεννημένη στις 18 Νοεμβρίου του 1974.

LONDON UNDER CONSTRUCTION

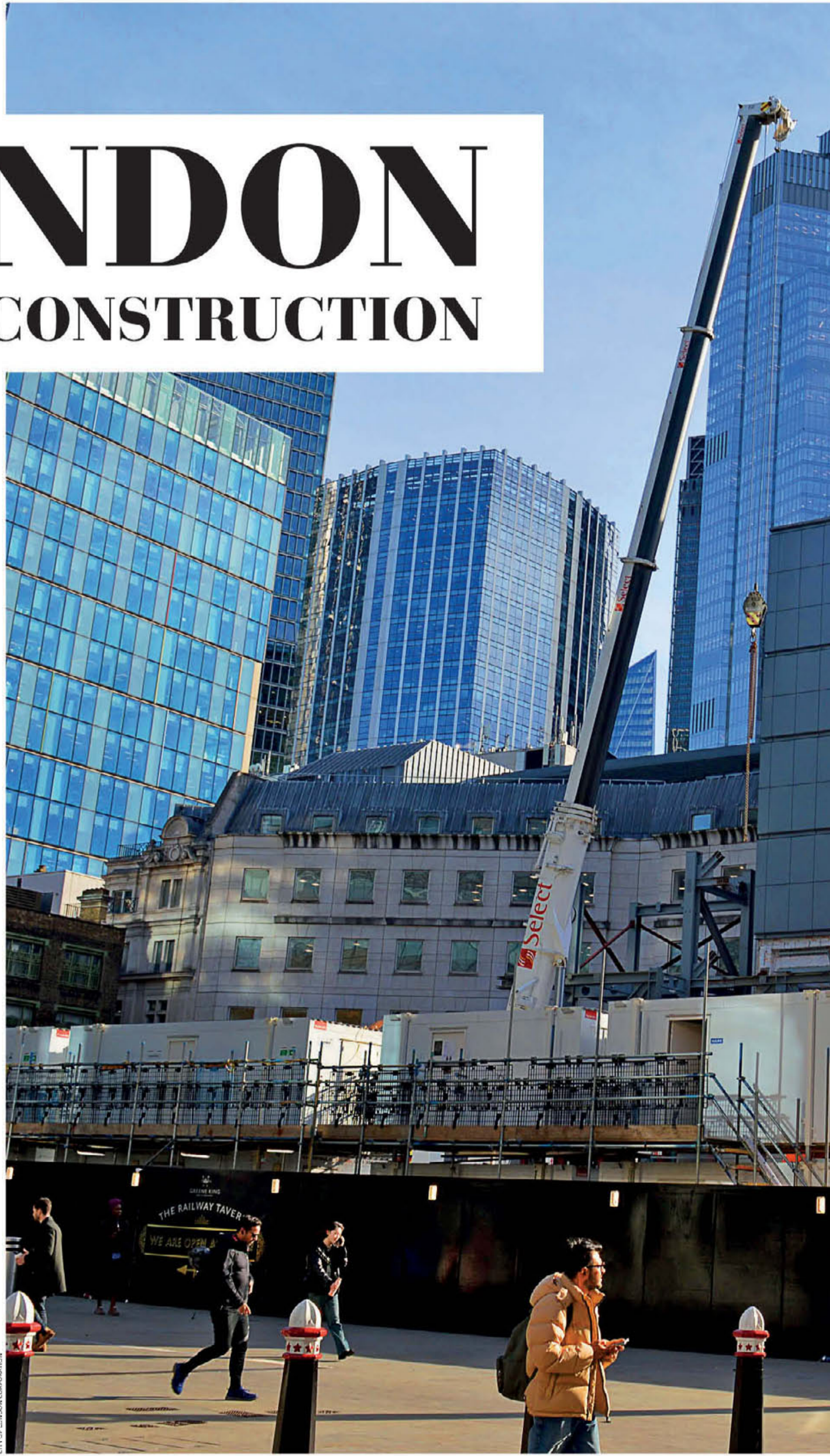
Ο κατασκευαστικός πυρετός που έχει καταλάβει τη βρετανική πρωτεύουσα αναμένεται να αλλάξει ριζικά το προφίλ της μέχρι το 2030, ειδικά στο Financial District, όπου η ανάγκη για όλο και περισσότερους χώρους εργασίας είναι επιτακτική.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ
ΝΤΙΑΝΑ ΚΑΡΤΣΑΓΚΟΥΛΗ

Είναι αδύνατον για κάποιον που επισκέπτεται αυτή την περίοδο το Λονδίνο να μην ανηλεφθεί μεμιάς το πλήθος εργασιών που αριθμεί η μεγαλούπολη σχεδόν σε κάθε γειτονιά της. Από τη μία τα μεγάλα πεντάστερα ξενοδοχεία που ανοίγουν το ένα μετά το άλλο, κυρίως στην ακριβή περιοχή του Μείφερ, και από την άλλη οι πολυάριθμοι ουρανοξύστες που έρχονται να προστεθούν στους ήδη υπάρχοντες στην καρδιά της μεγαλούπολης (στο Square Mile ή City of London, όπως αποκαλείται το Financial District), αλλά και πλήθος άλλων κατασκευαστικών έργων παντού, μαρτυρούν αυτό που πρόκειται, μέσα στα επόμενα λίγα χρόνια, να συμβεί στον λονδρέζικο ορίζοντα, όπου όμως αυτή τη στιγμή δεσπόζουν οι αμέτρητοι, τεράστιοι γερανοί.

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η free press «Evening Standard», μέσα σε μόλις δύο χρόνια έχουν εγκριθεί 76 projects για ψηλά κτίρια, που διαθέτουν δηλαδή από 20 ορόφους και πάνω, ενώ ο αριθμός ανέρχεται σε 230 την τελευταία επταετία. Ειδικά στο Square Mile, όπου είναι συγκεντρωμένοι οι ψηλότεροι ουρανοξύστες της πόλης – αξίζει να αναφερθεί ότι 26 κτίρια άνω των 75 μέτρων είτε βρίσκονται υπό κατασκευή είτε πρόκειται να εγκριθούν άμεσα, ενώ μέχρι το 2030 11 πύργοι θα έχουν ήδη ολοκληρωθεί στην περιοχή.

Οι αυξημένες ανάγκες για στέγαση, αλλά κυρίως για περισσότερους χώρους γραφείων – παρά τη μεγάλη αύξηση της εξ αποστάσεως εργασίας από την εποχή της COVID-19 –, έχουν πυροδοτήσει αυτή την κατασκευαστική έκρηξη, κάτι που φαίνεται και από τα στοιχεία που δημοσιεύονται στην εφημερίδα «The Guardian» αλλά και από το BBC. Ενδεικτικά να αναφέρουμε ότι ο αριθμός των εργαζομένων στο Square Mile αυξήθηκε κατά 29.000 την περίοδο από το 2021 έως το 2022, για

CITY OF LONDON CORPORATION

● Κατασκευαστική δραστηριότητα στην περιοχή Μούργκεϊτ, στην καρδιά του Financial District στο Λονδίνο.

Αέρας και αισθητική Ιταλίας στην πανέμορφη πόλη της Κέρκυρας.

Ανθισμένοι και μυροβόλοι εγχώριοι προορισμοί με πλούσια έθιμα και παραδόσεις για ένα κατανυκτικό Πάσχα και όχι μόνο.

ΤΑΞΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΑ ΒΙΛΟ

Είναι χαρακτηριστικό της εποχής που διανύουμε: Ολα γύρω μας κάθε άνοιξη γίνονται πιο αισιόδοξα. Τα τρυφερά νέα φύλλα των δέντρων και όλα αυτά τα λουλούδια, το δροσερό αναζωογονητικό αεράκι με τις όμορφες μυρωδιές του (τις ευωδιές μεταξύ άλλων της γαζίας και του γιασεμιού), το φως του ήλιου που ξαφνικά γίνεται πιο διαυγές και έντονο, η θάλασσα που ημερεύει, όλα αυτά συμβάλλουν στη μεταμόρφωση του εν πολλοίς γκριζού σκηνικού του χειμώνα σε κάτι πιο ανοιχτόκαρδο. Η περίοδος της αναγέννησης και της αισιοδοξίας μάς καλεί και εμείς να κάνουμε ανάλογες κινήσεις. Να αισιοδοξούμε, να δούμε τα πράγματα με καλύτερη διάθεση, να απολαύσουμε τη φύση γύρω μας. Και να ταξιδέψουμε, να εκδράμουμε, να χαρούμε. Τέτοιες μικρές αποδράσεις προτείνουμε και εμείς σήμερα για την περίοδο πριν από το Πάσχα, για το Πάσχα, αλλά και για όλη τη χρονιά. Μικρές εκδρομές σε διαφορετικές γωνιές της Ελλάδας που μας θυμίζουν πόσο όμορφη μπορεί να είναι η χώρα μας. Και που μας εμπνέουν, πιθανώς, και για πολλές ακόμα βόλτες σε άλλους εγχώριους (και μη) προορισμούς, όπου μπορεί να μας φτάσει η περιέργειά μας και η διάθεσή μας για ταξίδι.

Κέρκυρα

Η καταπράσινη φύση της Κέρκυρας, θαλαρή και ολάνθιστη κατά τις ημέρες της άνοιξης, είναι ιδανικό σκηνικό και για τον εορτασμό του Πάσχα. Από δίπλα τα ξεχωριστά έθιμα του νησιού: Με τις φιλαρμονικές ορχήστρες του να γεμίζουν μουσική τα καντιούνια, με τις περιφορές των Επιταφίων και των βενετσιάνικων λαβάρων και φαναριών, με τη λιτανεία του σκηνώματος του Αγίου Σπυριδώνα, με την πρώτη Ανάσταση, οπότε στη Σπιανάδα οι κάτοικοι πετούν από τα παράθυρά τους στον δρόμο τις γεμάτες νερό πήλινες στά-

Τα παμπάλαια Μεστά της Χίου έχουν διατηρήσει σχεδόν ανέπαφο τον μεσαιωνικό χαρακτήρα τους.

μνες τους (μπότηδες), με τη «Μαστέλα», το μεγάλο βαρέλι με νερό όπου οι περαστικοί ρίχνουν νομίσματα κάνοντας ευχές... Δικαίως το νησί θεωρείται από τους κορυφαίους πασχαλινούς προορισμούς. Όμως, την ίδια στιγμή η Κέρκυρα παραμένει ιδανικός τουριστικός προορισμός για

όλον τον χρόνο. Για την παλιά πόλη της με το Παλιό Φρούριο, όπου και ο δωρικού ρυθμού ναός του Αγίου Γεωργίου, και με το Νέο Ενεπικό Φρούριο, με το υπέρκομφο Λιστόν, με τα ανάκτορα των Αγίων Μιχαήλ και Γεωργίου που στεγάζουν τη Δημοτική Πινακοθήκη και το (εξαιρετικό!) Μουσείο Ασιατικής Τέχνης, με το Αρχαιολογικό Μουσείο και τα σπάνια ευρήματά του, με την Κυρά Αναβουσιώτισσα, όπου στεγάζεται το Βυζαντινό Μουσείο, με το σπίτι όπου ο Διονύσιος Σολωμός έζησε τα τελευταία χρόνια της ζωής του, με τον Άγιο Σπυριδώνα και τη Μητρόπολη της Αγίας Θεοδώρας, με το καμπαναριό της Ανουσιτάτα και με τη Μονή Πλατυτέρας, όπως και τον τάφο του Ιωάννη Καποδίστρια, με τα Βενετσιάνικα Ναυπηγεία στα Γουβιά, με το Μον Ρεπό... Αλλά και (για να αρχίσουμε να απομακρυνόμαστε όλο και περισσότερο από την πόλη) με το Αχίλλειο, το υπέρκομφο ανάκτορο που έχτισε η αυτοκράτειρα της Αυστρίας Ελισάβετ, με το Ποντικονήσι και με το Κανόνι με τη θαυμάσια θέα (θέα εντυπωσιακή και στο αεροδρόμιο τη στιγμή που καταφθάνουν οι πτήσεις της Aegean), με το Μουσείο Καποδίστρια στην Κουκουρίτσα, με την καταπράσινη Παλιοκαστρίτσα, με το Αγγελόκαστρο, με τις υπέροχες παραλίες του Αγίου Γεωργίου, του Ίσσου, της

● Τα πασχαλινά έθιμα της Κέρκυρας προσελκύουν κάθε χρόνο πλήθος τουριστών.

● Το ξεχωριστό κερκυραϊκό Πάσχα απογειώνεται με τη φιλοξενία και πολυτέλεια των ξενοδοχείων της Grecotel, Corfu Imperial (φωτογραφία) και Eva Palace, στη χερσόνησο του Κομμένου.

Χαλικούνας, της Μυρτιάσας, του Αγίου Γεωργίου Πάγων, της Γλυφάδας, του Αρίλλα, του Αγίου Στέφανου και με το φιορδ Canal d' amour... Όσο περισσότερο γυρίζεις το νησί τόσο περισσότερα ανακαλύπτεις. Όπως ανακαλύπτεις, βεβαίως, και την εντυπωσιακή γαστρονομική παράδοση της Κέρκυρας: Σοφρίτο, μπουρδέτο, παστιτσάδα, ψάρι μπιάνκο, παστίτσιο ντόλτε... Και φυσικά το κουμ

κουά! Αυθεντικές κερκυραϊκές γεύσεις, όπως την πατροπαράδοτη κερκυραϊκή μαγειρίτσα «Τσιλίχουρδα», θα απολαύσουν μεταξύ άλλων και οι όσοι επιλέξουν για τη γιορτινή φιλοξενία τους τα πολυτελή Grecotel Corfu Imperial και Grecotel Eva Palace που έχουν ετοιμάσει το πιο πλούσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων καθώς και ειδικά πακέτα διαμονής (για τα παιδιά όλα είναι δωρεάν!). Οι γιορτινές ημέρες εκεί

προσφέρονται και για μια βουτιά στον χρόνο, στο ατμοσφαιρικό παραδοσιακό Κερκυραϊκό χωριό που δημιούργησε η Grecotel, τα Δανίλια, με σεβασμό στην ιστορία και στην αρχιτεκτονική του νησιού. Έθιμα και παραδόσεις αιώνων αναβιώνουν ειδικά για τους φιλοξενούμενους των δύο ξενοδοχείων την Κυριακή του Πάχα και το γλέντι συνεχίζεται με τοπικές σπεσιαλιτέ, ζωντανή μουσική και χορούς!

Χίος
Μυροβόλος, όπως συχνά τη χαρακτηρίζουν, δηλαδή ευωδιασκή και μυρωδάτη όλον τον χρόνο και ιδιαίτερα όταν η φύση της ανθίζει, η Χίος, το πέμπτο σε μέγεθος νησί της Ελλάδας, είναι από μόνη της ένας κόσμος ξεχωριστός, μικρός αλλά και μέγας την ίδια στιγμή. Προικισμένος όχι μόνο με μεγάλες φυσικές ομορφιές αλλά και με σημαντική πολιτιστική κληρονομιά, ξεκινώντας από το νότιο μέρος με τα περίφημα Μαστιχοχώρια και φτάνοντας στα λιγότερο γνωστά αλλά πάντα γραφικά και γοητευτικά χωριά του βορινού τμήματος. Τη Χίο της μαστίχας, του περίφημου προϊόντος του νησιού, τη γνωρίζουμε με στάσεις στα Μεστά, στο Πυργί (με τις διάσημες τοιχογραφίες, τα «ξυστά», που στολίζουν τους τοίχους των σπιτιών του), στα Αρμόλια, στη Βέσσα... Στην εν λόγω περιοχή λειτουργεί και το Μουσείο Μαστίχας Χίου του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς: Αναπτύσσεται σε έκταση 3.270 τ.μ. και είναι χτισμένο σε 12 στρέμματα γης, από τα οποία τα 5 είναι μαστιχόνας. Στόχος του είναι βεβαίως η ανάδειξη της ιστορίας της καλλιέργειας της μαστίχας στο νησί. Ο Ανάβατος, όχι πολύ μακριά από τα Μαστιχοχώρια, είναι ένα ορεινό ερημωμένο χωριό που μας δίνει μια πολύ καλή ιδέα σχετικά με το πώς ήταν αυτού του είδους οι οικισμοί κατά τα χρόνια του Μεσαίωνα. Η Νέα Μονή Χίου με τα εντυπωσιακά ψηφιδωτά της θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα μοναστήρια της Ελλάδας. Ιδρύθηκε το 1042 από τον αυτοκράτορα Κωνσταντίνο Θ' Μονομάχο, ενώ η οικοδόμησή της ολοκληρώθηκε από τη Θεοδώρα, αδελφή της Ζωής της Πορφυρογέννητης. Η μονή, λαβωμένη από πολλές καταστροφές (ανάμεσά τους από τη Σφαγή της Χίου το 1822 και από τον σεισμό του 1881), επέζησε για να υποδέχεται κάθε

● Ο ρουκετοπόλεμος στον Βροντάδο είναι ένα από τα πιο φαντασμαγορικά έθιμα όχι μόνο της Χίου αλλά ολόκληρης της Ελλάδας.

ΑΛΕΞΙΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΝΑΝΣΗ ΣΟΥΡΜΠΑΤΗ

«20 ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΤΡΟΠΟ»

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΗ ΒΑΡΑΑΚΗ

Το πρώτο πράγμα που διαπιστώνει κανείς μπαίνοντας στα γραφεία της αία* relate, της κορυφαίας εταιρείας στρατηγικής επικοινωνίας στην Ελλάδα με το τηλευτό πελατολόγιο κολλοσιαίων ομίλων, είναι ότι δεν είναι σωηλά. Αντίθετα οι άνθρωποι μιλούν, ανταλλάσσουν απόψεις, γελούν, συμφωνούν και ενίοτε διαφωνούν δημιουργικά. Αυτή δεν είναι άλλωστε και η ουσία της επικοινωνίας; Και αυτήν ακριβώς την εταιρεία οραματίστηκαν και δημιούργησαν πριν από ακριβώς 20 χρόνια η Αλεξία Μπακογιάννη και η Νάνση Σουρμπάτη, πρόεδρος και αντιπρόεδρος αντίστοιχα σήμερα της αία* relate – αν και μόλις τις συναντώ στο γραφείο τους σπεύδουν να ξεκαθαρίσουν ότι και οι δυο τους απεχθάνονται τους τίτλους.

Αία* relate λοιπόν. Μία εταιρεία που ιδρύθηκε από γυναίκες σε έναν χώρο ο οποίος μπορεί κατά 90% να γυναικοκρατείται, αλλά στην κορυφή της ιεραρχίας σπάνια συναντάς εκπρόσωπο γένους θηλυκού. Οι δυο τους όμως τα κατάφεραν. Και δεν ήταν εύκολο τα πρώτα χρόνια, όπως ομολογούν, να πείσουν διοικητικά συμβούλια αποτελούμενα από άνδρες με μαύρα κοστούμια. Η Αλεξία Μπακογιάννη έχει πολλές ιστορίες να αφηγηθεί. «Θυμάμαι μία χαρακτηριστική περίπτωση υποψήφιου πελάτη από μεγάλη πολυεθνική εταιρεία. Αφού έχουμε μιλήσει αρκετά, στο τέλος με ρωτάει πόσα παιδιά έχω. "Τρία", του απαντώ. "Να τα χαίρεστε. Αλλά εάν εγώ σας χρειαστώ το Σαββατοκύριακο θα μπορέσω να σας βρω;", απηχάρεται. "Βεβαίως. Είναι θέμα επαγγελματισμού", του απαντώ. Και τότε, με πλήρη φυσικότητα, μου λέει: "Μα τι σόι μητέρα είστε;". Μονάζυγα χαμένα! Αλλά ναι, σήμερα είμαστε εδώ με ανθρώπους που κερδίσαμε την εμπιστοσύνη τους».

Και έτσι πορεύτηκαν αυτά τα 20 χρόνια, από τα οποία σημειωτέον τα 12 ήταν χρόνια κρίσης, με μεγάλες νίκες, αλλά και ήττες από τις οποίες έμαθαν πολλά. Πορεύθηκαν με αυτό το «κουλό», όπως το χαρακτηρίζουν οι ίδιες, όνομα, εμπνευσμένο από την Αία γη, τη γη της Κολχίδας, και μη έχοντας στο ενεργητικό της εταιρείας τους ούτε μία ζημιόγωνα χρονιά. Μη έχοντας καθυστέρήσει ούτε έναν μισθό ούτε μία ασφαλιστική εισφορά. Σταματώντας συνεργασία με πελάτη τους επειδή τους ζήτησε να φύγει από την ομάδα που διαχειριζόταν το χαρτοφυλάκιο της εταιρείας του συνεργάτη τους που ανήκε στη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα.

«Και είμαστε περήφανες για όλα αυτά» αναφέρει η Νάνση Σουρμπάτη. «Γιατί εμείς δεν θέλουμε να γίνουμε πλούσιες. Δεν θέλαμε ποτέ να αγοράσουμε σκάφος. Τα λεφτά που κερδίζουμε επιστρέ-

Οι ιδρύτριες και CEOs της αία* relate, της κορυφαίας εταιρείας στρατηγικής επικοινωνίας, η οποία εφέτος κλείνει 20 χρόνια πορείας, μιλούν για τις αρχές και τις αξίες με τις οποίες πορεύονται, τον τρόπο που η επικοινωνία μπορεί να επηρεάσει θετικά την κοινωνία, τον σεξισμό στις επιχειρήσεις και στην πολιτική και τα «όχι» που είπαν και δεν τα μετάνιωσαν ποτέ.

φουν στην εταιρεία μας, η οποία σήμερα φθάνει τους 80 εργαζόμενους. Θέλουμε χαρούμενους τους συνεργάτες μας. Και ναι, είμαστε πολύ ευχαριστημένες με τη ζωή που ζούμε! Δεν ονειρευόμαστε τη ζωή των πελατών μας».

Η δημιουργία της αία* relate

«Δεν μπορείτε να φανταστείτε δύο γυναίκες πιο διαφορετικές από εμάς» αναφέρει η Αλεξία Μπακογιάννη. Και πράγματι αυτό είναι κάτι το οποίο το αντιλαμβάνεται ευθύς. Η αντίθεση δεν περιορίζεται φυσικά στην αντίστιξη στην εμφάνιση ανάμεσα στην πανύψηλη Αλεξία και στη μικρή το δέμας Νάνση – «είμαστε γνωστές ως η ψηλή και η κοντή» παραδέχονται αυτοσαρκαστικά – αλλά και στον χαρακτήρα τους. Η Αλεξία Μπακογιάννη μοιάζει ορμητική, η Νάνση Σουρμπάτη ήρεμη δύναμη. «Στα πάντα διαφέρουμε εκτός από τις αξίες μας και τις αρχές μας» υπογραμμίζουν. Και πράγματι αυτές οι αδιαπραγμάτευτες αξίες τις έφεραν κοντά πριν από 20 χρόνια. Γιατί η αία* relate ξεκινά με την απόλυση της Αλεξίας Μπακογιάννη από μεγάλο όμιλο στον οποίο εργαζόταν ως υπεύθυνη επενδυτικών σχέσεων.

«Είναι μία ιστορία που δεν έχω εξομολογηθεί ποτέ δημόσια» αναφέρει και ξεκινά να διηγείται: «Το σωτήριο έτος 2004 λοιπόν, ενώ προχωρούσα πολύ καλά στον επαγγελματικό μου τομέα, στην προσωπική μου ζωή έπαιρνα διαζύγιο. Ξεκίνησαν τότε να κυκλοφορούν χιλιάδες φήμες για εμένα εξαιτίας φυσικά του επωνύμου μου. Κοινώς, με κρέμασαν στα μανταλάκια. Τότε ο ιδιοκτήτης του ομίλου στον οποίο εργαζόμουν αποφάσισε να με απολύσει, ζητώντας μου βέβαια συγγνώμη, γιατί θεώρησε ότι αυτές οι φήμες είχαν άσχημο αντίκτυπο στην εταιρεία του. Η λεπτή ειρωνεία της υπόθεσης ήταν ότι μόλις είχα σημειώσει μία μεγάλη επαγγελματική επι-

τυχία για την εταιρεία του με την πώληση ενός μεγάλου πακέτου μετοχών. Όπως όμως μου είπε, εκείνος ήταν "οικογενειάρχης άνθρωπος" και αυτά τα πράγματα δεν μπορούσε να τα δεχθεί».

Και σε αυτό το σημείο μπαίνει στην εξίσωση η Νάνση Σουρμπάτη, η οποία εργαζόταν επίσης στον ίδιο όμιλο σε κορυφαία θέση. Η Νάνση Σουρμπάτη που τότε ακόμη δεν τη συνέδεε κάτι ιδιαίτερο με την Αλεξία Μπακογιάννη, και όμως αποφάσισε να παραιτηθεί ακριβώς επειδή θεώρησε την απόφαση της απόλυσής της τρομακτικά άδικη. «Και με αυτή την ηρωική πράξη της Νάνση γεννήθηκε η αία* relate» καταλήγει η Αλεξία Μπακογιάννη.

Δημιούργησαν λοιπόν, όπως λέει η Νάνση Σουρμπάτη, μία εταιρεία στο σύμπαν της οποίας «δεν θα μπορούσε ποτέ να συμβεί αυτό που συνέβη στην Αλεξία», μία εταιρεία που θέλει «οι άνθρωποί της να είναι πρωτότυποι, ακόμα και αν ετοιμάζουν την ανακοίνωση οικονομικών αποτελεσμάτων για μια βαριά βιομηχανία», μία εταιρεία στην οποία «καμία γνώμη δεν περισσεύει ακόμα και αν προέρχεται από ασκούμενο που μόλις ξεκίνησε την πρακτική του». Δημιούργησαν λοιπόν την εταιρεία «τις υπηρεσίες της οποίας θα ήθελαν να λαμβάνουν οι ίδιες εάν βρίσκονταν από την πλευρά των πελατών τους».

«Εμείς στην αία* δεν κάνουμε απλά μία δουλειά» αναφέρει εμφατικά η Νάνση Σουρμπάτη. «Μέσα από τη δουλειά μας παίρνουμε θέση ως εταιρεία απέναντι στα πράγματα, σε ό,τι συμβαίνει στην κοινωνία». Ο πελάτης δεν έχει λοιπόν πάντα δίκιο; «Όχι» απαντά η κυρία Μπακογιάννη. «Ο πελάτης στο τέλος θα λάβει αυτό που θέλει, γιατί αυτό επιβάλλει ο επαγγελματισμός μας, αλλά εάν νομίζει ότι έχει πάντα δίκιο, μάλλον δεν χρειάζεται εμάς. Δεν είμαστε μια εταιρεία λήψης και διαβίβασης εντολών».

Μιλούν μέσα από παραδείγματα με αναφορές στα κριτήρια ESG (περιβάλλον, κοινωνία, διακυβέρνηση) που προωθούσαν για τις εταιρείες με τις οποίες συνεργάζονταν πολύ προτού αυτά εμφανιστούν στον δημόσιο διάλογο, στη Χάρτα της διαφορετικότητας που υπέγραψαν ως εταιρεία, στα «όχι» που υπερήφανα είπαν σε συνεργασίες που τους πρότειναν.

«Είναι πολύτιμα τα "όχι" μας» αναφέρει η Αλεξία Μπακογιάννη. «Κατ' αρχάς, λόγω του επιθέτου μου είπαμε "όχι" σε πολλές δουλειές που σχετίζονται με τον δημόσιο τομέα. Ελάχιστη είναι η εμπλοκή μας σε αυτό το πεδίο».

«Επειτα είναι αυτές οι περιπτώσεις υποψήφιων πελατών στις οποίες αντιλαμβάνεσαι στα πέντε πρώτα λεπτά ότι ήρθαν σε εμάς επιδιώκοντας κάποιο αντάλλαγμα εξαιτίας του επιθέτου της Αλεξίας» υπογραμμίζει η Νάνση Σουρμπάτη. «Η απάντησή μας είναι φυσικά "αντίο σας". Και η μεγαλύτερη απόδειξη αυτού που σας λέω είναι ότι η εταιρεία μας μεγάλωσε στα χρόνια του ΣΥΡΙΖΑ» επεμβαίνει η Αλεξία Μπακογιάννη και συμπληρώνει: «Όταν ξεκίνησα αυτή την εταιρεία το 90% των ανθρώπων θεωρούσε ότι μου την άνοιξε η οικογένειά μου ώστε να έχω κάτι να παίζω. Και εγώ έπρεπε να κάνω τη διπλή προσπάθεια για να φτάσω εδώ που είμαι σήμερα».

«Δεν μπορεί όμως το επίθετό σας να μη σας άνοιξε πόρτες» επιμένει. «Ναι, ενδεχομένως για εμένα να άνοιξαν κάποιες πόρτες που κάποιος άλλος θα άνοιγε πιο δύσκολα. Αλλά το γεγονός ότι κάποιος κλείνει ένα ραντεβού μαζί σου δεν σημαίνει ότι θα σου δώσει και τη δουλειά. Για να το πω κυνικά, κανείς δεν θα σε πληρώσει επειδή σε λένε Μπακογιάννη. Πολλώ δε μάλλον όταν εσύ δεν κάνεις λόμπινγκ. Και εδώ να ξεκαθαρίσω ότι είμαι πολύ περήφανη για το επίθετό μου και για τη στάση της οικογένειάς μου στην πολιτική ιστορία του τόπου. Αυτή τη στιγμή θεωρώ τυχερή τη χώρα μου που έχει πρωθυπουργό τον θεό μου, Κυριάκο Μητσοιάκη. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι πάντα πρέπει να συμφωνώ με όσα κάνει η κυβέρνηση. Είμαι αυτόνομο άτομο, με δικές του πολιτικές θέσεις και απόψεις».

Στο στόχαστρο

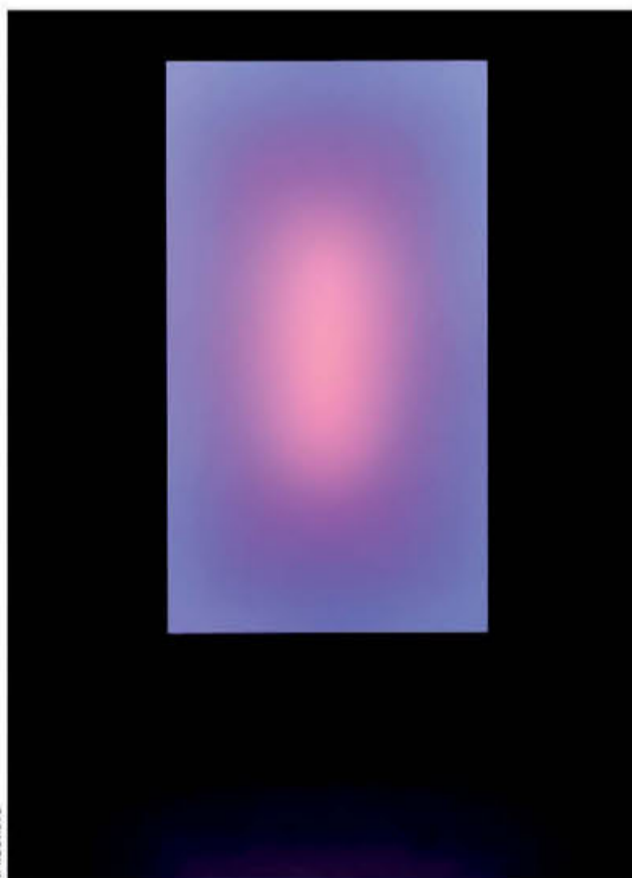
Εχει γνωρίσει καχυποψία λόγω του ονόματός της; Χαμογελά. «Συνεχώς. Μπαίνεις στο δωμάτιο και οι άνθρωποι έχουν άποψη για εσένα – θετική ή αρνητική, δεν έχει σημασία – χωρίς καν να σε ξέρουν. Μιλάμε για επικοινωνία, υπάρχουν εκπληκτικές ιστορίες. Το 1993, λοιπόν, θυμάμαι οδηγό ταξί, που χωρίς φυσικά να γνωρίζει ποια είμαι, μου διηγείται ότι κάθε Παρασκευή υπήρχε ένα ελικόπτερο που προσγειωνόταν στο Καλλιμάρμαρο για να μεταφέρει τη μητέρα μου, Ντόρα

● Η εγκατάσταση «Aural» στο Εβραϊκό Μουσείο του Βερολίνου το 2018, μέρος των «Ganzfeld Pieces».

Ο Τάρελ άρχισε να πειραματίζεται με το φως το 1966 στο εργαστήριό του, το Mendota Hotel, ένα ερειπωμένο κτίριο στο Ocean Park της Καλιφόρνιας, και να χειραγωγεί περιβάλλοντα, δομημένα και μη

Αυτό που καθιστά το έργο του μοναδικό δεν είναι μόνο το εικαστικό του μεγαλείο, η άμεση αισθητηριακή απόκριση που προκαλεί στους αποδέκτες του, αλλά και τα βαθιά φιλοσοφικά ερεθίσματα που προκαλεί. Μέσα από την τέχνη του ο Τάρελ παρακινεί τους θεατές να επισκεφθούν έναν στοχαστικό χώρο όπου γίνεται δυοδιάκριτη η διαφοροποίηση μεταξύ του φυσικού και του μεταφυσικού, να εισέλθουν σε ένα «βασιλείο» όπου το φως γίνεται αγωγός υπέρβασης και αποκάλυψης, ένα μέσο για να συλλογιστεί κανείς τη θέση του/της στην απεραιτοσύνη του Σύμπαντος.

Ενας κρατήρας ατελείωτης δημιουργίας

Το μνημειώδες εγχείρημά του είναι το «Roden Crater», ένα τεράστιο, αριστουργηματικό παρατηρητήριο για την προσέγγιση της οπτικής εμπειρίας των ουράνιων φαινομένων. Ξεκίνησε να το δημιουργεί το 1979 μετακινώντας χώματα και ανοίγοντας σήραγγες σε ένα σβησμένο ηφαίστειο στην περιοχή Painted Desert έξω από το Φλάγκσταφ της Αριζόνα όπου ζει μέχρι σήμερα. Αυτό το έργο αποτελεί το αποκορύφωμα της διά βίου έρευνάς του πάνω στην ανθρώπινη οπτική και ψυχολογική αντίληψη. Επί του παρόντος εξακολουθεί

να παραμένει ανολοκλήρωτο και γίνονται προσπάθειες για συγκέντρωση κεφαλαίων προκειμένου να αποπερατωθεί και να ανοίξει για το κοινό ως μεταμορφωτικός χώρος για περισυλλογή και πνευματική ανανέωση. Προς το παρόν, δεν είναι προσβάσιμο παρά σε επιλεγμένες ομάδες, όπως για παράδειγμα τα ογδόντα άτομα που το επισκέφθηκαν το 2015 με κόστος εισόδου 6.500 δολάρια έκαστο.

«Μου αρέσει να λέω ότι η δουλειά μου είναι μια αρχιτεκτονική του φωτός στον χώρο. Βέβαια, από την άλλη, έπρεπε να μεταφέρω πολύ υλικό. Ακόμα και στο «Roden Crater», μόνο και μόνο για να συντεθεί αυτός ο ουράνιος θόλος έπρεπε να μετακινήσουμε περίπου ένα εκατομμύριο κυβικά μέτρα χώματος. Πρέπει να δημιουργήσεις τον χώρο, πρέπει να τον περικλείεις. Δημιουργώ αυτά τα περιβλήματα με τρόπους που να αιχμαλωτίζουν το φως ώστε να εμπλουτίζουν την αντίληψή μας. Οπότε συνιστούν δοχεία ή χώρους που επιτρέπουν στο φως να συγκεντρώνεται για εσάς» έλεγε σε συνέντευξή του στο «Interview Magazine».

Το εσωτερικό φως των Κουακέρων

Ο Τζέιμς Τάρελ γεννήθηκε στο Λος Άντζελες το 1943 και μεγάλωσε σε μια οικογένεια Κουακέρων, με έναν αεροναυπηγό

● «Knowing Light» (2007), το ένα από τα δύο έργα με την υπογραφή του Τζέιμς Τάρελ που θα παρουσιαστούν στην Αθήνα.

● Ένα δείγμα «Skyspace» στο Shepherd School of Music στο Πανεπιστήμιο Rice, στο Χιούστον του Τέξας.

